

I flyktinglägret Charai Kambar strax utanför Kabul bor 6 000 personer. Många bär på svåra upplevelser från krig, svält och torka.

I Kabuls flyktingläger är fattigdomen total.

”En bomb dödade tolv personer ur min familj”

När hyreskasernerna tar slut väster om Kabul tar en ”kåkstad” bestående av lerväggar och plastskynken vid. Det är Charai Kambar ett internflyktingläger med cirka 6 000 flyktingar från det krigsdrabbade södra Afghanistan. Efter att ha kört förbi ett antal bosättningar kommer vi fram till en avtagsväg och stannar bilen invid några tält. Det är en skola för hundratals flyktingbarn som drivs av en frivilligorganisation. Staten har ingen skolundervisning för barn som flytt med sina

Text & bild: Börje Almqvist

Börje är Afghanistan-kännare, journalist och styrelseledamot i SAK.

föräldrar undan kriget. Ett par hundra meter längre bort går vi in på en smal grusväg kantad av husväggar av lera och plastskynken som tak. Konstruktionerna ska skydda de boende från väder och vind. Så länge det bara är regn (som inte har kommit på fem månader) så går det nog bra. När det däremot kommer snö blir det nog svårt att hålla kvar plasten på taken.

LÄNGS VÄGEN MÖTER VI SKOLBARN. De flesta är barn från hus en bit bort som har sin skolväg genom lägret. Andra är flyktingbarn.

– I lägrets tältskola får barnen läroböcker, två anteckningsböcker var och blyertspennor. Det finns också undervisning för flickor upp till femte klass, berättar en man som stannar till när han fått syn på mig.

Mannen heter Abdul Samad och har flytt från det svårt krigsdrabbade Musa Qala-distriktet i Helmand. Hans hem-

Abdul Samad från Helmand bor idag i Charai Kambar.

bygd kontrolleras ibland av talibanerna, ibland av brittiska trupper.

– Jag flydde hit till Kabul efter den senaste brittiska offensiven. Amerikanerna kom och bombade och 82 personer i min by Musselmani miste livet. Tolv personer i min familj dog när vårt hus träffades av en bomb. Vi fick ingen förvarning före attacken och min fru, tre döttrar, två söner, min pappa och en syster dog, berättar Abdul Samad.

När striderna började var byborna fångade i en fälla.

– Det var hårda strider och omöjligt att ta sig därifrån.

Men att leva som flykting är tyvärr ingen ny tillvaro för Abdul Samad.

– Tidigare var vi flyktingar i Landi Karez i Chaman i Kandaharprovinsen, men vi återvände till Musa Qala för två år sedan. Nu tänker jag inte återvända mer. Det finns inget hopp där.

Abduls mamma vårdas på sjukhus inne i Kabul för de brännskador hon ådrog sig i bombattacken. Även Abdul skadades, men kom lindrigare undan.

Under vårt samtal har det samlats en grupp män runt oss. Några är från Musa Qala. Andra är från andra distrikt i Helmand. De berättar att de också har drabbats av liknande händelser och vädjar om hjälp till sina familjer.

LITE LÄNGRE BORT I LÄGRET kommer vi fram till ett litet lerhus där 60-åriga Khal Nazar och hans fru Gul Dashta bor med sin familj. Huset ser vid en första anblick ut som ett mindre lerhus på landet. Men det är det inte. Precis som de andra husen vi passerat saknar det tak och en presenning är spänd över husets två små rum. Takbjälkar är dyra och de flesta i lägret försörjer sig på lågbetalt daglönearbete och har inte pengar över för att skaffa takbjälkar. Familjen har varit flyktingar i ett kvarts sekel. De har flyttat från den ena platsen till den andra.

– Ursprungligen kommer vi från Mazar-i-Sharif i norra Afghanistan. På grund av kriget flydde vi till Pakistan där vi bodde i flyktinglägret Jalozi, utanför Peshawar, tills det stängdes av pakistanska myndigheter. Då flyttade vi till Karachi i södra Pakistan där vi har släktingar. Sedan flyttade vi hem till Afghanistan och bosatte oss i Daman i Kandaharprovinsen. När amerikanarna började bomba i närheten

flydde vi till Kabul, berättar Khal Nazar.

Första gången Khal Mohammads släkt flydde var emellertid från Bukhara i Uzbekistan på 1920-talet. Då

” **Eftersom vi är så fattiga tvingades vi att gifta bort en av våra döttrar...**

Gul Dashta

flydde de till Afghanistan undan det ryska inbördeskriget. Familjen utgörs av åtta personer, inräknat två svärdöttrar. Äldsta sonen, 18-åriga Ahmad, försörjer familjen som daglönare och skoputsare.

Under samtalet har ett antal barn i varierande åldrar kommit och gått. Bland annat en liten flicka som heter Samina som först sprang runt och lekte med Ahmad. Efter

en stund kom flickan tillbaka bärande på ett litet spädbarn, som jag antog var hennes lillasyster. Fel. Samina är Ahmads 13-åriga fru. Spädbarnet är hennes egen dotter.

– Eftersom vi är så fattiga tvingades vi att gifta bort en av våra döttrar till en familj som i sin tur också har en dotter som gifte sig med en av våra söner. På så sätt behövde vi inte betala något brudpris, säger Gul Dashta ursäktande innan jag ens hunnit fråga varför flickan gift sig så ung.

BÅDE GUL DASHTA och hennes man Khal Nazar vet att det är fel med barnäktenskap, men det är ganska vanligt i Afghanistan att föräldrar på grund av fattigdom gifter bort döttrarna vid unga år. Ofta av samma skäl som i den här familjen. I andra fall gifts unga flickor bort för att familjen ska få ett brudpris så att de kan betala sina skulder. Troligtvis ökade antalet barnäktenskap under 2008 eftersom brudpriset för många familjer är den sista möjligheten att hålla svälten borta när det är torka och det inte finns några pengar till mat.

Även narkotikabekämpningen har, där den varit framgångsrik, lett till att antalet ”opiumbrudar” ökat. När regeringen förstört skuldsatta bönders opiumfält har bönder varit tvungna att ge bort en mycket ung dotter (det finns dokumenterade fall på att flickor i åttaårsåldern har gifts bort) för att betala skulderna till opiumhandlarna. Att rädsla småflickor från barnäktenskap ingår inte när en provins ska bli fri från opium. •

Khal Nazars döttrar.

Fotnot: Enligt lokala medier i Kabul frös en kvinna ihjäl i Charai Kambar under första veckan i januari.